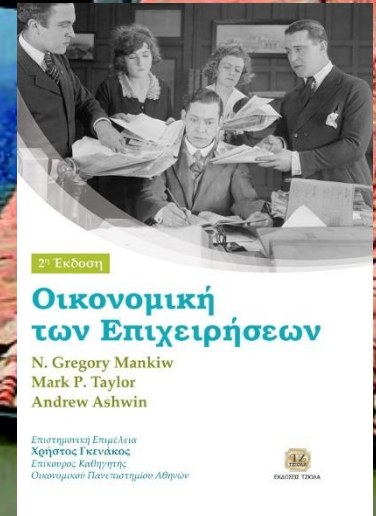

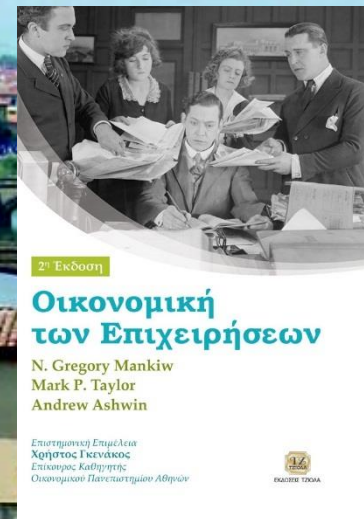
Μέρος 2^ο

Μικροοικονομία – Το σύστημα της αγοράς

Οικονομική των Επιχειρήσεων, 2^η Έκδοση
N. Gregory Mankiw, Mark P. Taylor, and Andrew Ashwin

4 ΠΡΟΣΦΟΡΑ & ΖΗΤΗΣΗ: Πώς λειτουργούν οι αγορές

Οικονομική των Επιχειρήσεων, 2^η Έκδοση
N. Gregory Mankiw, Mark P. Taylor, and Andrew Ashwin

1. Οι δυνάμεις της αγοράς

Οι δυνάμεις της Προσφοράς & Ζήτησης

- Η προσφορά και η ζήτηση είναι οι δυνάμεις που κάνουν τις αγορές να λειτουργούν
- Η προσφορά και η ζήτηση καθορίζουν την ποσότητα κάθε παραγόμενου αγαθού και την **τιμή** στην οποία πωλείται.
- Η τιμή διαφέρει από το κόστος

Αγορές και ανταγωνισμός

- Υπάρχουν πολλών μορφών αγορές
- Οι αγορές έχουν αγοραστές και πωλητές
- Δεν είναι αναγκαίο να συναντηθούν οι αγοραστές και πωλητές για να πραγματοποιηθεί κάποια συναλλαγή
- Μια **ανταγωνιστική αγορά** έχει πολλούς αγοραστές και πωλητές όπου κανένας δεν έχει σημαντικό αντίκτυπο στην τιμή

Ανταγωνισμός: Τέλειος & λοιπές δομές

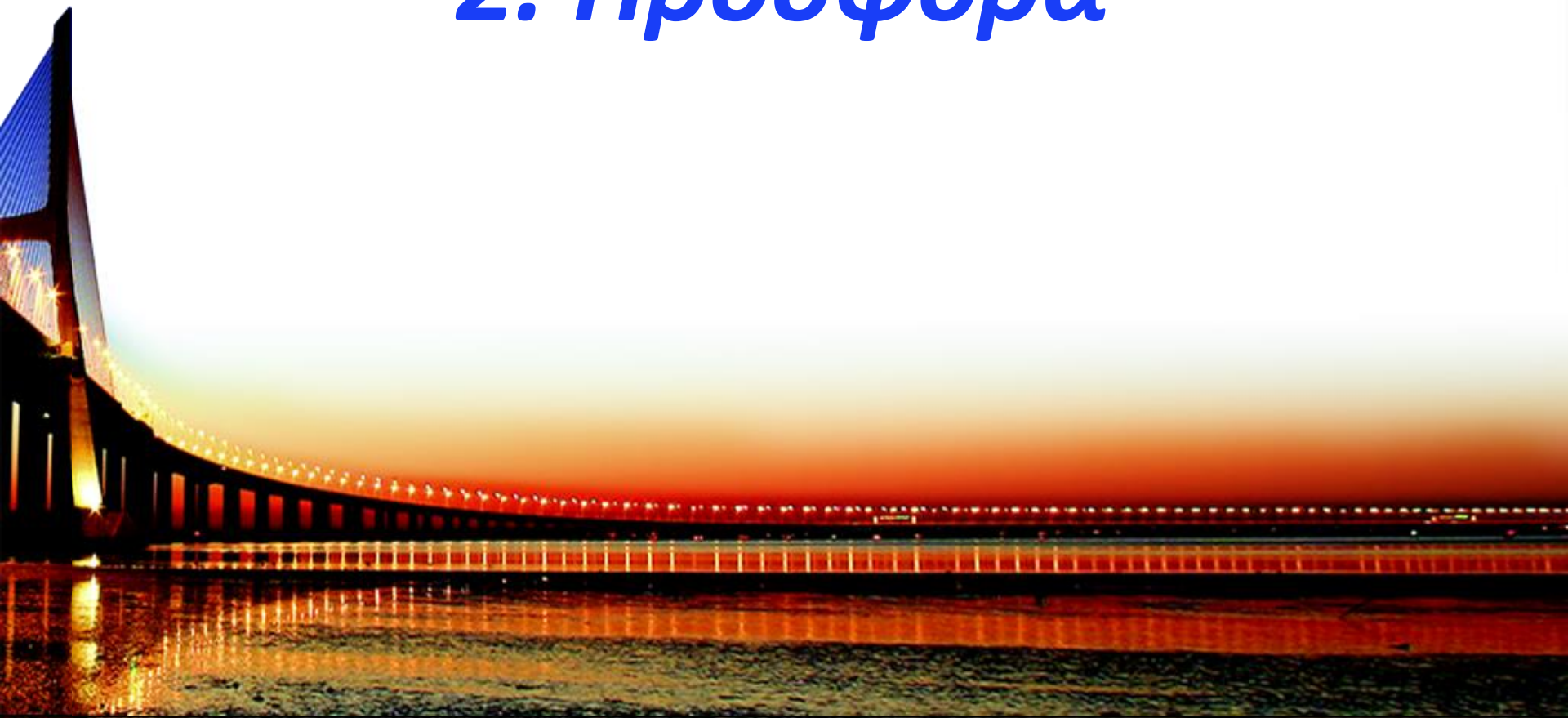
Χαρακτηριστικά μιας τέλεια ανταγωνιστικής αγοράς:

1. **Ομογενή αγαθά** που σημαίνει ότι οι αγοραστές δεν έχουν καμία προτίμηση
2. **Λήπτες τιμών:**
Πολλοί αγοραστές και πωλητές που δεν μπορούν να επηρεάσουν τις τιμές

Άλλες δομές της αγοράς :

- **Ολιγοπώλιο:**
Λίγοι πωλητές οι οποίοι δεν έχουν πάντα έντονο ανταγωνισμό μεταξύ τους
- **Ατελής ή μονοπωλιακός ανταγωνισμός:**
Πολλοί πωλητές που ο καθένας προσφέρει ελαφρώς διαφορετικό προϊόν
(**Μονοπώλιο ή μονοψώνιο** – Ένας προμηθευτής ή ένας αγοραστής. Θα εξεταστεί σε επόμενο κεφάλαιο)

2. Προσφορά

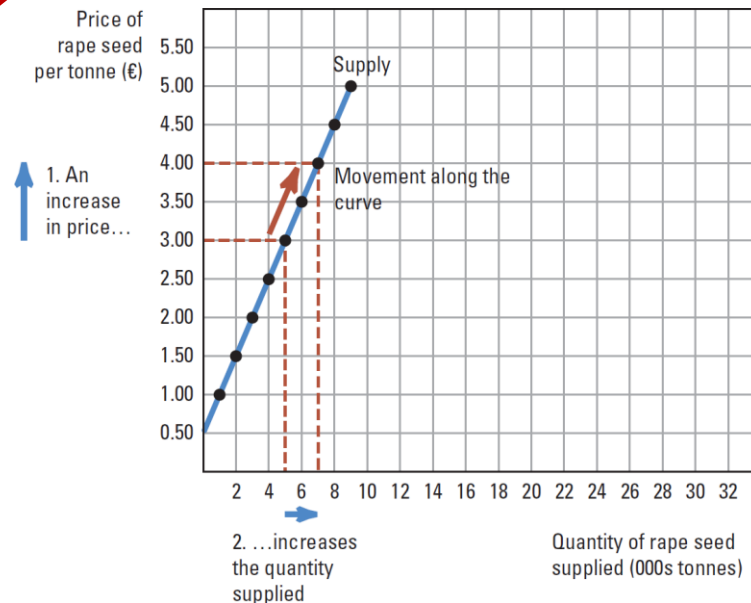

Καμπύλη προσφοράς:

Η σχέση μεταξύ τιμής & προσφερόμενης ποσότητας

- Η **προσφερόμενη ποσότητα** οποιουδήποτε αγαθού ή υπηρεσίας είναι η ποσότητα που οι πωλητές είναι πρόθυμοι και ικανοί να πουλήσουν
- **Νόμος της προσφοράς:** με τα υπόλοιπα σταθερά, μια αύξηση της τιμής ενός αγαθού θα αυξήσει και τη ποσότητα που είναι διατεθειμένοι οι παραγωγοί να προσφέρουν, ενώ όταν η τιμή πέφτει θα πέσει και η ποσότητα που θέλουν να προσφέρουν
- Το **πίνακας της προσφοράς** είναι ένας πίνακας που δείχνει τη σχέση μεταξύ της τιμής ενός αγαθού και της ποσότητας που προσφέρεται
- Η **καμπύλη προσφοράς** είναι μια γραφική αναπαράσταση του **πίνακα της προσφοράς**

Price of rape seed	Quantity of rape seed supplied (000s tonnes)
€ 0.50	0
1.00	1
1.50	2
2.00	3
2.50	4
3.00	5
3.50	6
4.00	7
4.50	8
5.00	9

Η καμπύλη προσφοράς

- Η προσφορά της αγοράς είναι το άθροισμα των ατομικών προσφορών από τους πωλητές
 - Η συμπεριφορά μιας επιχείρησης μπορεί να διαφέρει από αυτή της σύνολης βιομηχανίας
- Μια κίνηση κατά μήκος της καμπύλης προσφοράς προκαλείται από μια μεταβολή της τιμής
- Μια μετατόπιση ή περιστροφή της καμπύλης προσφοράς προκαλείται όταν μεταβάλεται κάποιος άλλος παράγοντας εκτός της τιμής ο οποίος επηρεάζει την προσφορά

Αιτίες μετατοπίσεων της καμπύλης προσφοράς

- Τιμές εισροών

Παράδειγμα:

Φτηνότερες εισροές θα αυξήσουν την προσφερόμενη ποσότητα σε κάθε επίπεδο τιμών

- Τεχνολογία

- Προσδοκίες

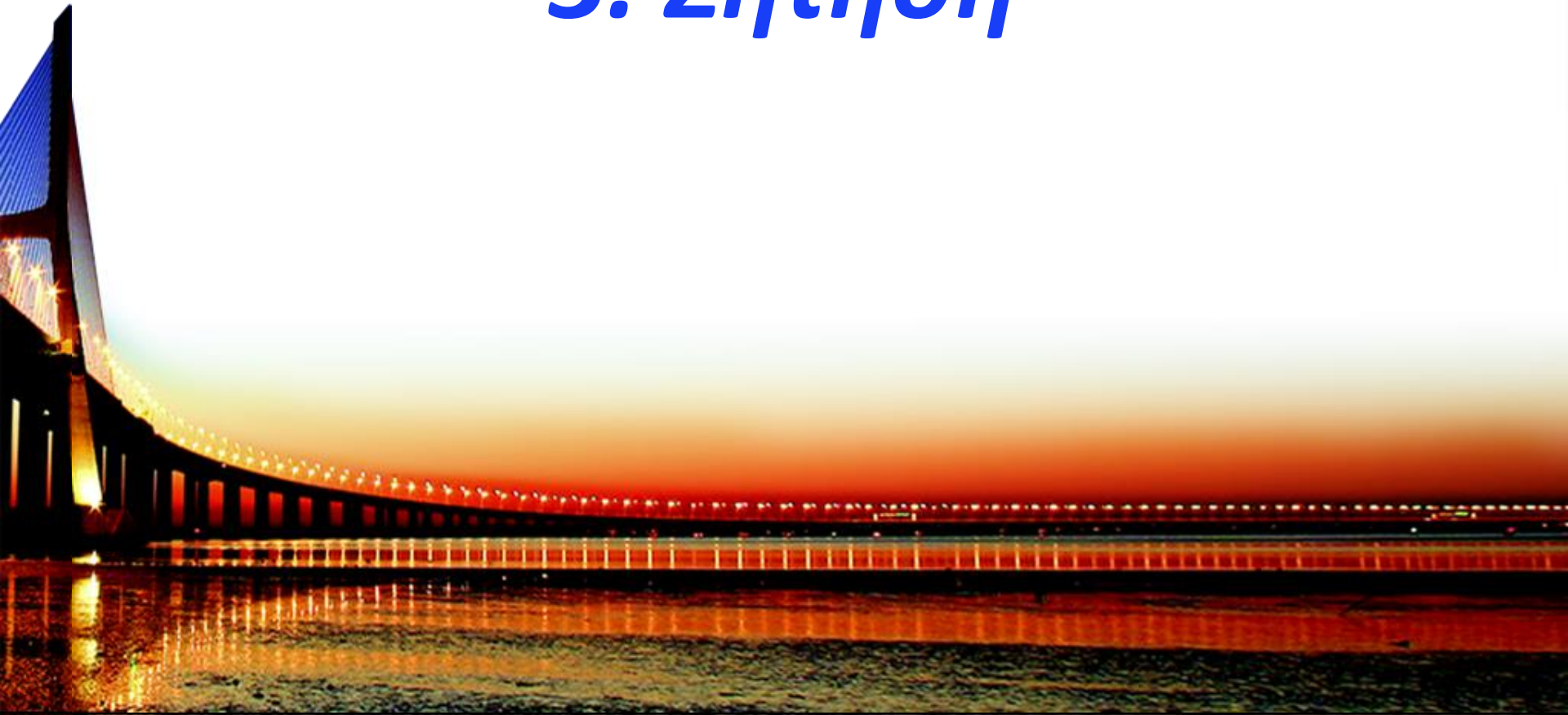
- Ο αριθμός των πωλητών

- Φυσικοί/κοινωνικοί παράγοντες

Παράδειγμα:

Ο κακός καιρός θα μειώσει την προσφορά σπαρτών

3. Ζήτηση

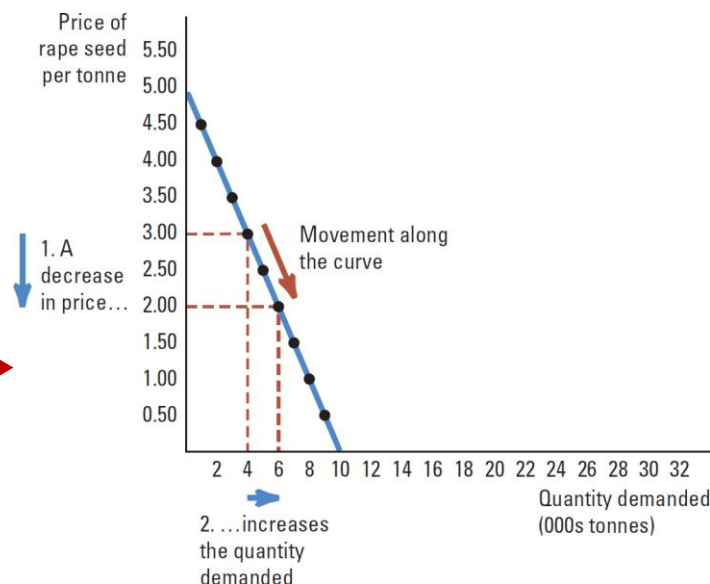

Η καμπύλη ζήτησης:

Η σχέση μεταξύ τιμής και ζητούμενης ποσότητας

- Η **ζητούμενη ποσότητα** οποιουδήποτε αγαθού είναι το ποσό του αγαθού που οι αγοραστές είναι πρόθυμοι και ικανοί να αγοράσουν σε κάθε επίπεδο τιμών
- **Νόμος της ζήτησης:** με τα άλλα σταθερά, όταν η τιμή ενός αγαθού αυξάνεται, μειώνεται η ποσότητα του αγαθού που ζητείται, ενώ όταν πέφτει η τιμή τότε αυξάνεται η ποσότητα που ζητείτε
- Ένας **πίνακας ζήτησης** είναι ένας πίνακας που δείχνει την σχέση μεταξύ τιμής ενός αγαθού και της ζητούμενης ποσότητας
- Η φθίνουσα γραμμή που σχετίζει την τιμή και την ζητούμενη ποσότητα ονομάζεται **καμπύλη ζήτησης**

Price of rape seed Per tonne	Quantity of rape seed demanded (000s tonnes)
€0.00	10
0.50	9
1.00	8
1.50	7
2.00	6
2.50	5
3.00	4
3.50	3
4.00	2
4.50	1
5.00	0

Η καμπύλη ζήτησης

- Η **ζήτηση της αγοράς** είναι το άθροισμα όλων των ατομικών ζητήσεων για ένα συγκεκριμένο αγαθό ή υπηρεσία
- Μια κίνηση κατά μήκος της καμπύλης ζήτησης συμβαίνει όταν υπάρχει μεταβολή της τιμής
- Μια μετατόπιση ή περιστροφή της καμπύλης ζήτησης προκαλείται όταν μεταβάλεται ένας παράγοντας εκτός της τιμής ο οποίος επηρεάζει τη ζήτηση

Αιτίες μετατοπίσεων της καμπύλης ζήτησης

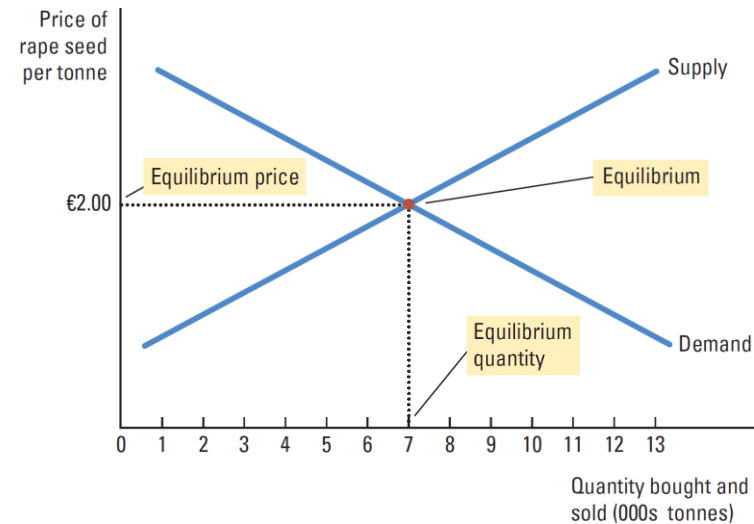
- Είσοδημα
 - Κανονικά αγαθά
 - Κατώτερα αγαθά
- Οι τιμές των σχετικών αγαθών
 - Υποκατάστατα
 - Συμπληρωματικά
- Προτιμήσεις
- Προσδοκίες
- Μέγεθος και δομή του πληθυσμού

4. Συνδυασμός Προσφοράς & Ζήτησης

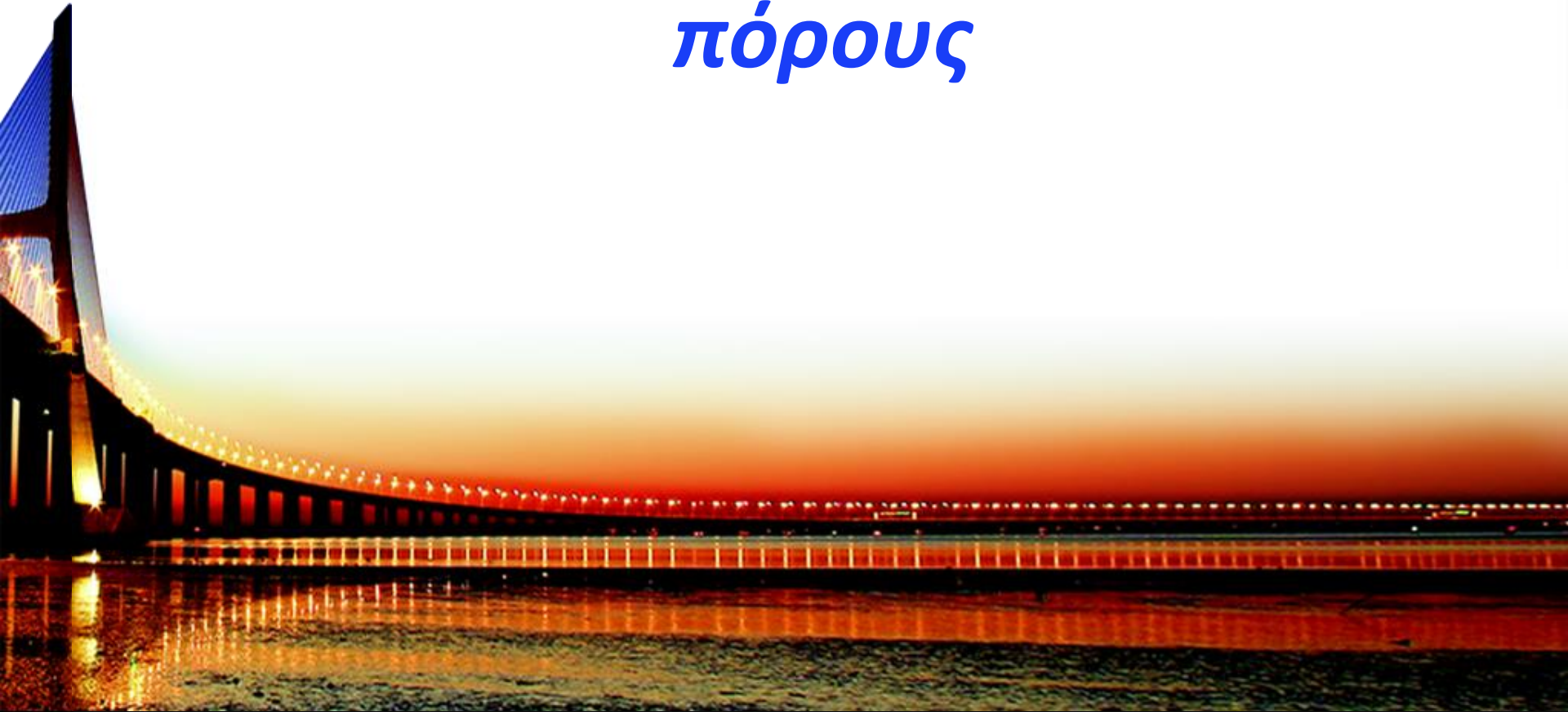

Συνδιασμός Προσφοράς & Ζήτησης

- **Ισορροπία** έχουμε όταν η τιμή έχει φτάσει στο επίπεδο όπου η προσφερόμενη ποσότητα ισούται με την ζητούμενη ποσότητα. Αυτή η τιμή ονομάζεται **τιμή ισορροπίας**
- Η σχεδίαση μιας οριζόντιας γραμμής από το σημείο ισορροπίας όπου τέμνονται οι δύο καμπύλες παρέχει την **τιμή ισορροπίας**
- Σχεδιάζοντας μια κάθετη γραμμή από όπου διασταυρώνονται οι δύο καμπύλες βρίσκουμε την **ποσότητα ισορροπίας** που αγοράστηκε και πουλήθηκε
- Αν η τιμή ήταν υψηλότερη από την τιμή ισορροπίας, θα υπήρχε **πλεόνασμα**
- Αν η τιμή ήταν χαμηλότερη από την τιμή ισορροπίας, θα υπήρχε **έλλειμα**
- Βάσει του νόμου της **προσφοράς και της ζήτησης**, η τιμή προσαρμόζεται ώστε να επιτευχθεί το σημείο ισορροπίας

5. Πώς οι τιμές κατανέμουν πόρους

Πώς οι τιμές κατανέμουν πόρους

- Οι αγορές είναι δυναμικές και αλλάζουν συνεχώς
- Για πολλές αγορές, το σημείο ισορροπίας μεταβάλλεται διαρκώς
 - πχ η αγορά για το νόμισμα ή τα εμπορεύματα
- Οι τιμές κατανέμουν πόρους:
 - Κάθε φορά που πηγαίνετε σε ένα κατάστημα για να αγοράσετε κάτι, συμβάλλετε στη ζήτησή του. Οι περιορισμένοι πόροι πρέπει να κατανεμηθούν μεταξύ ανταγωνιστικών χρήσεων
 - Η προσφορά και η ζήτηση μαζί καθορίζουν τις τιμές των πολλών διαφορετικών αγαθών και υπηρεσιών της οικονομίας. Έπειτα αυτές οι τιμές θα καθοδηγήσουν την κατανομή των πόρων

Τέλος 4^{ου} κεφαλαίου

